

Vaikutusten ennakkoarviointi

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa.

Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa.

Huomioitavaa on, että merkittävissä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvoinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekoeleimille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:

Ammatillisen koulutuksen
sivuaineopetuksen
vähentäminen

Toteutusvaihtoehto 1

Ammattiopiskelijoiden
sivuaineoikeus rajataan
kahteen vuoteen ja
sivuainetunteja lyhennetään
syksystä 2024 alkaen

Toteutusvaihtoehto 2

Toteutusvaihtoehto 3

**Päättävä toimielin / päättävät
toimielimet:**

Konservatorion rehtori

Arvioitu päätösaikataulu:

Kesäkuu 2024

Valmistelijat:

Otto Korhonen ja Katriina
Leppänen

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☒ Kyllä
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☐ Kyllä
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☒ Kyllä
4. Kaupungin talous	☒ Kyllä
5. Ympäristö	☐ Kyllä
6. Yritykset	☐ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Konservatorion ammattiopiskelijoiden sivuaineopintojen määrä vähenee. Sivuaineoikeuden rajaaminen 2 vuoteen vaikuttaa peruskoulupohjaisiin opiskelijoihin (opintoaika 3 vuotta) ja lukio-opintoja samanaikaisesti tekeviin kaksois-/kolmoistutkinto-opiskelijoihin (opintoaika 4 vuotta). Sivuainetuntien määrä on tällä hetkellä 30 min./viikko. Suunnitelmassa on lyhentää sivuainetunnit kestämään 22,5 min./viikko ja käytännössä opiskelijalla olisi 45 min. sivuainetunti joka toinen viikko. Muutokset lisäävät opiskelijan omaa vastuuta opinnoista. Osalle opiskelijoista vaikutus ei ole välttämättä kovin suuri, mutta vähemmän itseohjautuvilla opiskelijoilla muutos voi vaikeuttaa opintojen etenemistä.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.10 Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta sidosryhmiltä**

- ☐ Kyllä
☐ Ei

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Muutoksen vaikutus on kohtuullisen pieni opiskelijoiden kokonaistilanteeseen.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

3. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Palvelujen tuottamis- ja järjestämisvastuun muutokset, toimintatavan muutos

Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat

Henkilöstön määrä ja asema

Sivuaineoikeuden rajaaminen ja sivuainetuntien lyhentäminen vähentää konservatorion opetusta noin yhden viranhaltijan tuntimäärän verran. Vaikutus kohdistuu kuitenkin 20-30 opettajaan eli yksittäistä opettajaa kohden vaikutus on pieni.

Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Jokin muu, mikä?

Organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätökset:

Vaikutus yksittäistä opettajaa kohden on pieni.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Sivuaineoikeuden rajaaminen 2 vuoteen vähentää menoja vuodesta 2026 alkaen n. 15 000 €/vuosi. Sivuainetunnin lyhentäminen vähentää menoja vuodesta 2025 alkaen n. 15 000 €/vuosi.

Investoinnit

Velkaantuminen

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Talousvaikutus on selvä. Muutos heikentää ammattiopiskelijoiden sivuaineopintojen mahdollisuuksia. Yksittäisten opiskelijoiden osalta merkitys voi olla merkittävä, mutta kokonaisuudessaan vaikutus on opiskelijoiden opintoihin kohtuullinen.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

25.03.2024

Nimi

Otto Korhonen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi

liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

katriina.leppanen@joensuu.fi

Vastaanotettu

2024-03-25 15:11

Vahvistusnumero

42d8635782

Vahvistusnumero: 42d8635782

Aikaleima: 25.3.2024 15.11